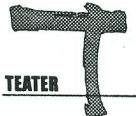

Suur vaatemäng

"Postimees" 19. IX 197

KÕNELUS

Täna esietendub Estonia Teatris Tšaikovski ballett «Uinuv kaunitar», mille kolmes esimeses etenduses tantsivad peaosi Age Oks ja Toomas Edur. Lavastaja on Enn Suve. Nüüdseks maailma üks populaarsemaid ja tuntumaid ballette esietendus 1890. aastal Peterburi Maria teatris ja kujutab endast üht sümfoonilise balleti esikteost.

Mida ütleb lavastaja sisetunne vastutusriikka esietenduse eel? On kõik korras?

Enn Suve: Peaaegu korras. Päev enne esietendust tundub alati, et kõik on valesti ja miski ei klapi. Õeldakse, et lavastused saavad valmis mitte kaheteistkümndal tunnil. Alati jääb üks proov viimsest lihviist puudu. Eks see ole niimoodi varemgi olnud. Õnneks ei ole see minu esimene töö, nii et olen päris rahulik. Kindlasti on väljaspool igasugust kahtlust peaosaliste **Age Oksa** ja **Toomas Eduri** esinemine.

Muidugi on etendus tervikuna väga suur. Omal ajal pani imperaatorlik teater sellega välja oma maksimumjõud. See on möödunud sajandi lõpul sündinud suur vaatemäng, mida on nüüdseks lühendatud-vähendatud ja kammerlikumaks tehtud.

Kas «Uinuvat kaunitari» oli keeruline Estonia trupi ja lava iseärasustega sobitada?

See on väga töömahukas lavastus. Algvariandis on juba puhast muusikat üle kolme tunni. Laval on peaaegu kogu Estonia

trupp, lisaks balletikooli õpilased.

«Uinuva kaunitari» lavastuse juures annab eriti tunda, et Estonia teatri hoone ei ole ju ooperi- ja balletiteatri hoone. Kunagi telliti arhitektilt projekt draamateatri ja kontserdisaali jaoks. Niisugusena oli see maja alguses maailma tippasemel. Ooper ja ballett on hoonesse hiljem sisse toodud ja sellega kohandatud.

Meie lava ei võimalda dekoratsioonide üles seada nii, nagu traditsioonilistes ooperi- ja balletiteatrites seda tehakse. Lava ei võimalda ka üles seada vajalikku valgustust. Oma dekoratsioonidega oleme püüdnud laval võita iga ruutmeetrit, oleme püüdnud, et see või teine seintevahe oleks natuke suurem, et sügavus oleks natuke suurem jne.

Kui koreograaf lavastab uue, kaasaegse koreograafiaga teose, annab see vähem tunda. Siis tundub, et kõik on korras.

Lavaprobleem on meil enamiku suuremate traditsiooniliste ooperi- ja balletilavastuste puhul. «Uinuv kaunitari» annab olemasolevate ruutmeetritega arvestamine eriti tunda.

Etenduses peaks näiteks õukondlasi olema rohkem. See

Peeter Langovits

Enn Suve:
seada nii suures lavastuses kõik komponendid lavale nii, et nad moodustaksid ühe terviku, on suur probleem.

on üks suur kompromisside rida, aga mina ei saa olla kohtunik, et saaksin otsustada, kus oleme toime tulnud, kus mitte.

Ega need probleemid enne ei lahene, kui me kunagi uue ooperi- ja balletiteatri saame. Tore on muidugi seegi, et vana maja remonditakse ja korras hoitakse. Sellelgi laval on palju head korda saadetud.

Kuidas olete meie orkestri- ga rahul?

Orkester on mänginud väga hästi. Järjekordselt pean tõdema, et orkester mängib eriti hästi siis, kui on tegemist väga raske teosega. Võibolla see mobiliseerib. Tšaikovski balletipartituurid ja «Uinuv kaunitar» eriti on orkestrile parajad pähkliid, mis nõuavad kõikidelt orkestriliikmetelt virtuoossust ja oma instrumendi täielikku valdamist.

Mu meelest on see Tšaikovski loominguga üks kauneimaid teoseid, mille puhul tuleb tema talent eriti ilmsiks.

Keda peale Oksa ja Eduri veel esile tõstaksite? Mõnda etenduseosa vaatate kindlasti kergema, teist raskema südamega.

Trupp on teinud väga head tööd, igauks on andnud parima. Tubli on **Jane Raidma** Sireli-haldjana, **Vladimir Kuzmin** Carabosse'ina, **Lemme Järvi** kuningannana, **Andrus Kambre** kuningana ja teisedki.

Kui Age Oks ja Toomas Edur Londonisse tagasi sõidavad, tulevad Aurorana lavale **Tatjana Voronina** ja **Kaie Kõrb**, kes on tüübilt ja välimusest täiesti erinevad. 2. oktoobril ongi etendus Tatjana Voroninaga peaosas. Printsina tantsib **Juri Jekimov**, kes nüüd pärast mõnda aastat Saksamaal on Estonia trupis tagasi.

Kaie Kõrbi partneri nime ei saa ma veel öelda. See on küsimärgi all. Kevadel valmistas Kaie rolli ette Stanislav Jermakoviga. Jermakov on aga nüüd Zürichi ooperiteatris.

Kuna trupp on väikesevõitu, siis on kõik valikuta laval. Näiteks ei saa öelda, et see tütarlaste nelik, kes meil laval on, sinna korraga sobib. Eraldi võttes poleks ehk kellelgi viga, kuid koos on füüsilised erinevused eriti näha. Suurte truppide puhul on rohkem ühtlustamise võimalusi.

Kõikides rollides on meil kaks ja isegi kolm koosseisu, enamuse solistidest on selles etenduses ette valmistanud mitu rolli.

Eks see lavastus näitab, milleks me oleme võimelised ja osutab ka meie kõik nõrgad kohad halastamatult kätte.

KÄRT HELLERMA